

Madár István
vezet elemz

Konjunktúra, imitáció, innováció

avagy

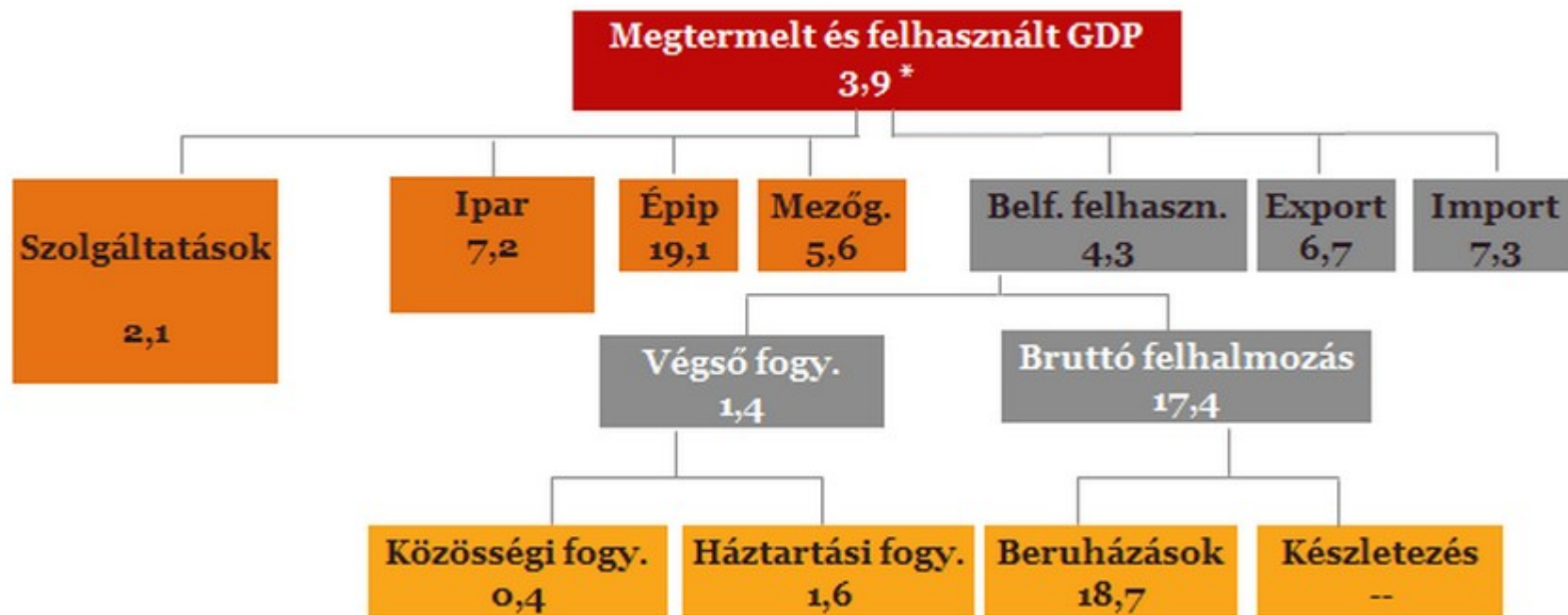
mi baja van már megint a közgazdászoknak?

2014. október 21.

Budapest

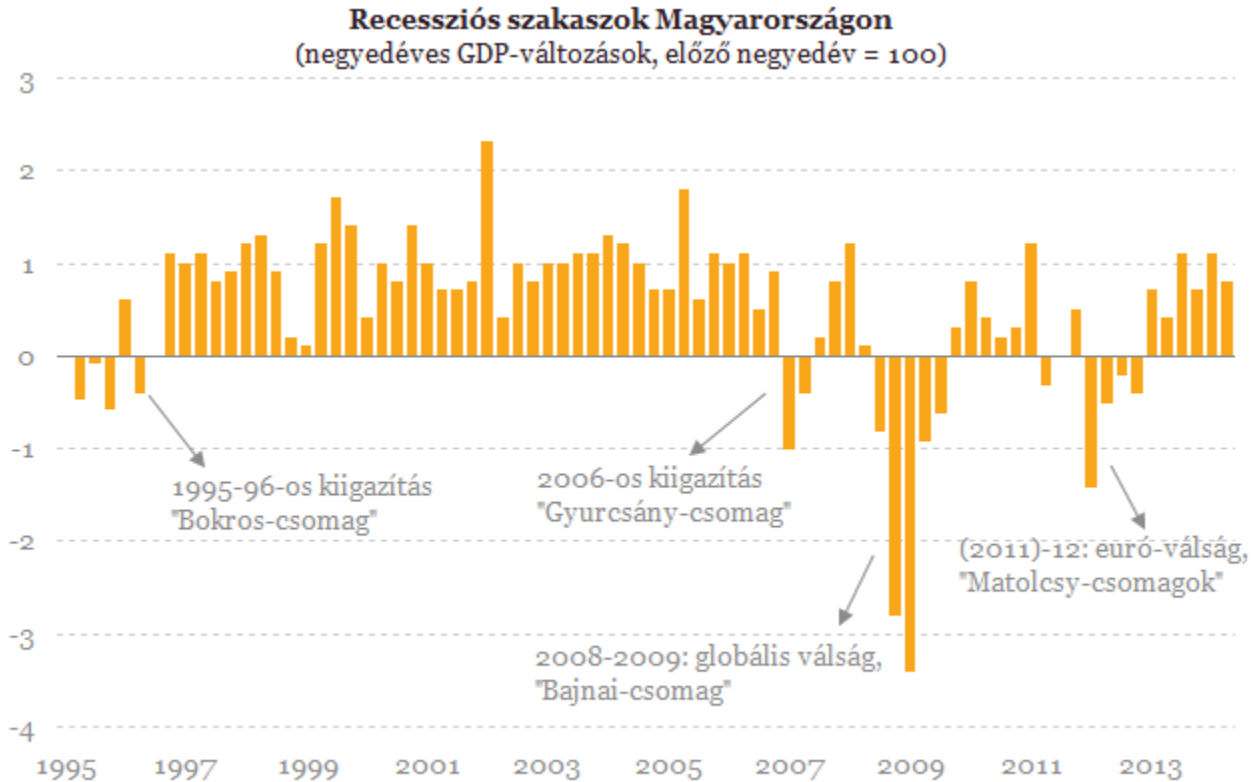
Hol itt a probléma?

A GDP termelése és felhasználása
(2014. II. negyedév, éves változás százalékban, naptárhatás nélkül)

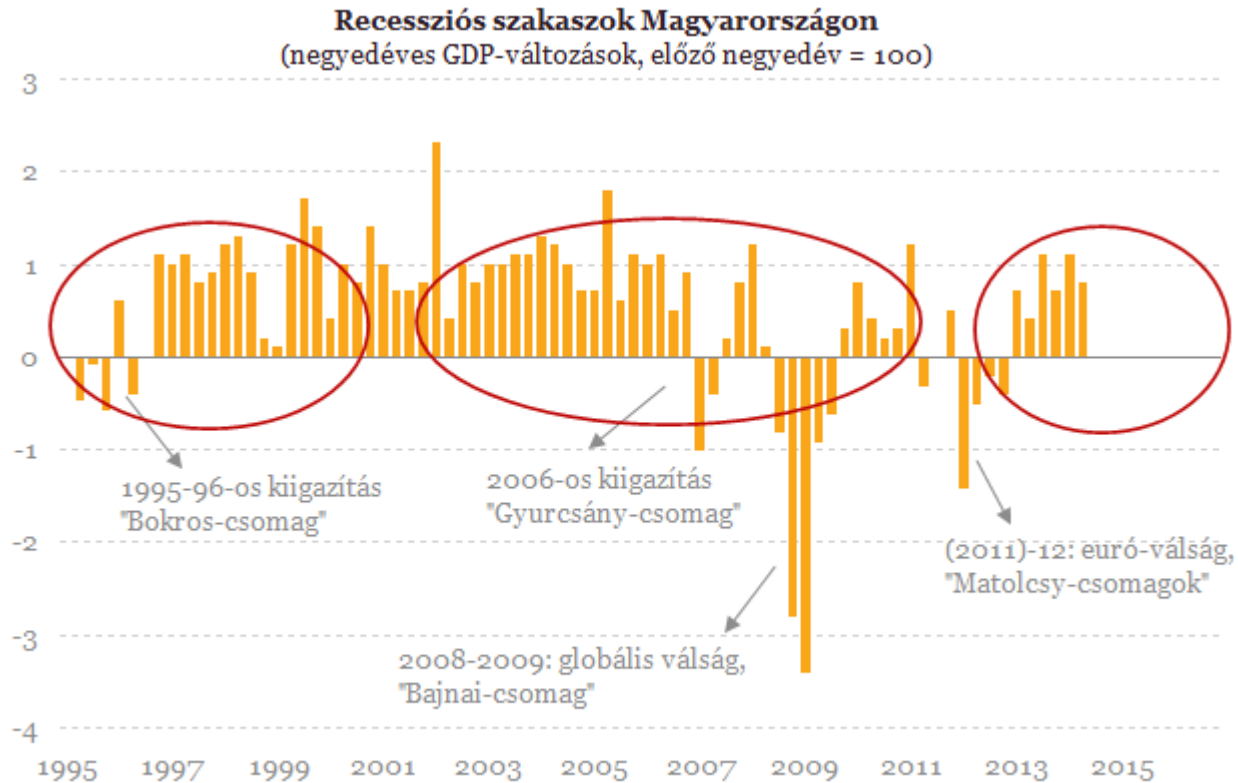
*Forrás: KSH, Portfolio.hu * a fő szám naptárhatással igazított*

De tényleg, hol?

Forrás: KSH, Portfolio.hu

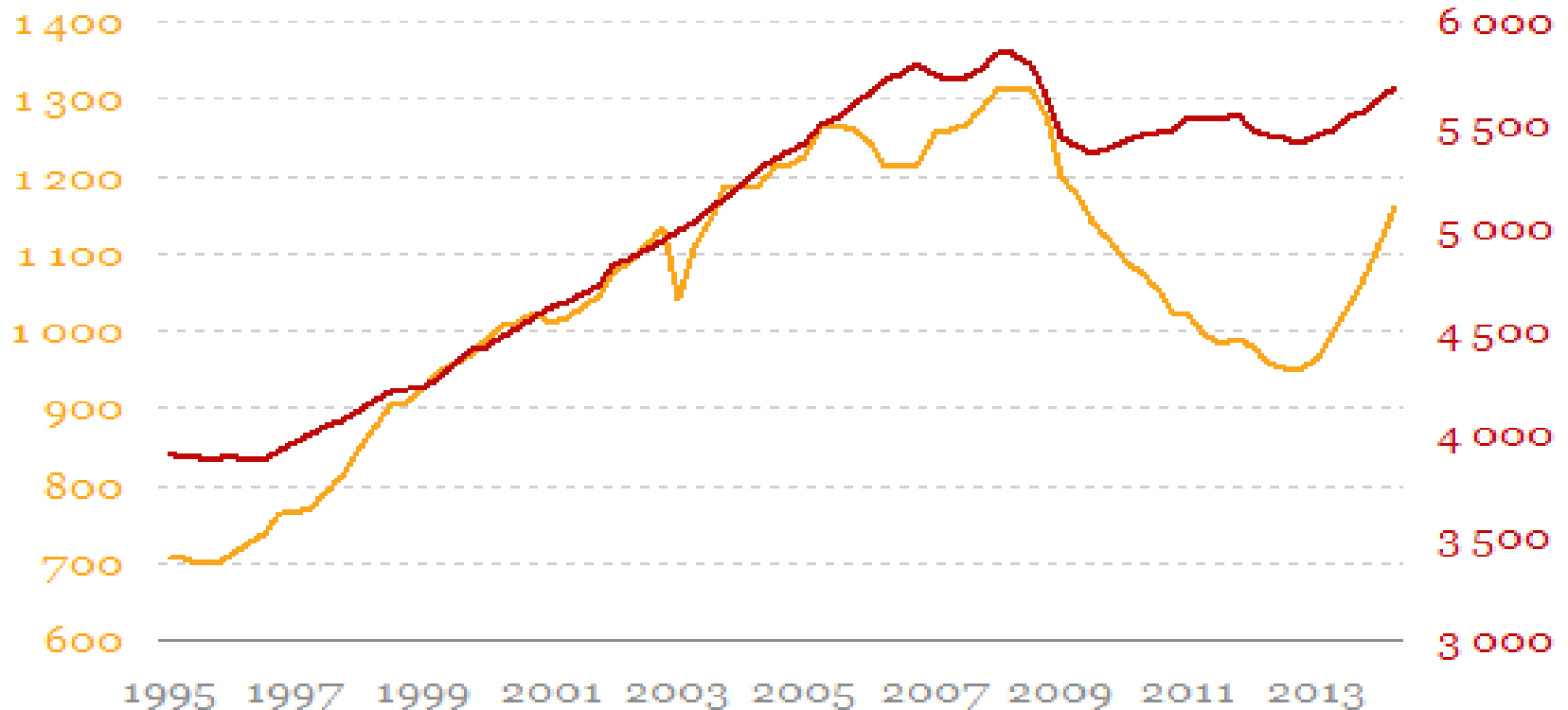
Makrostabilitás? Struktúra?

Forrás: KSH, Portfolio.hu

Szintek és dinamikák

A beruházások és a GDP alakulása (2005. évi áron, Mrd Ft)

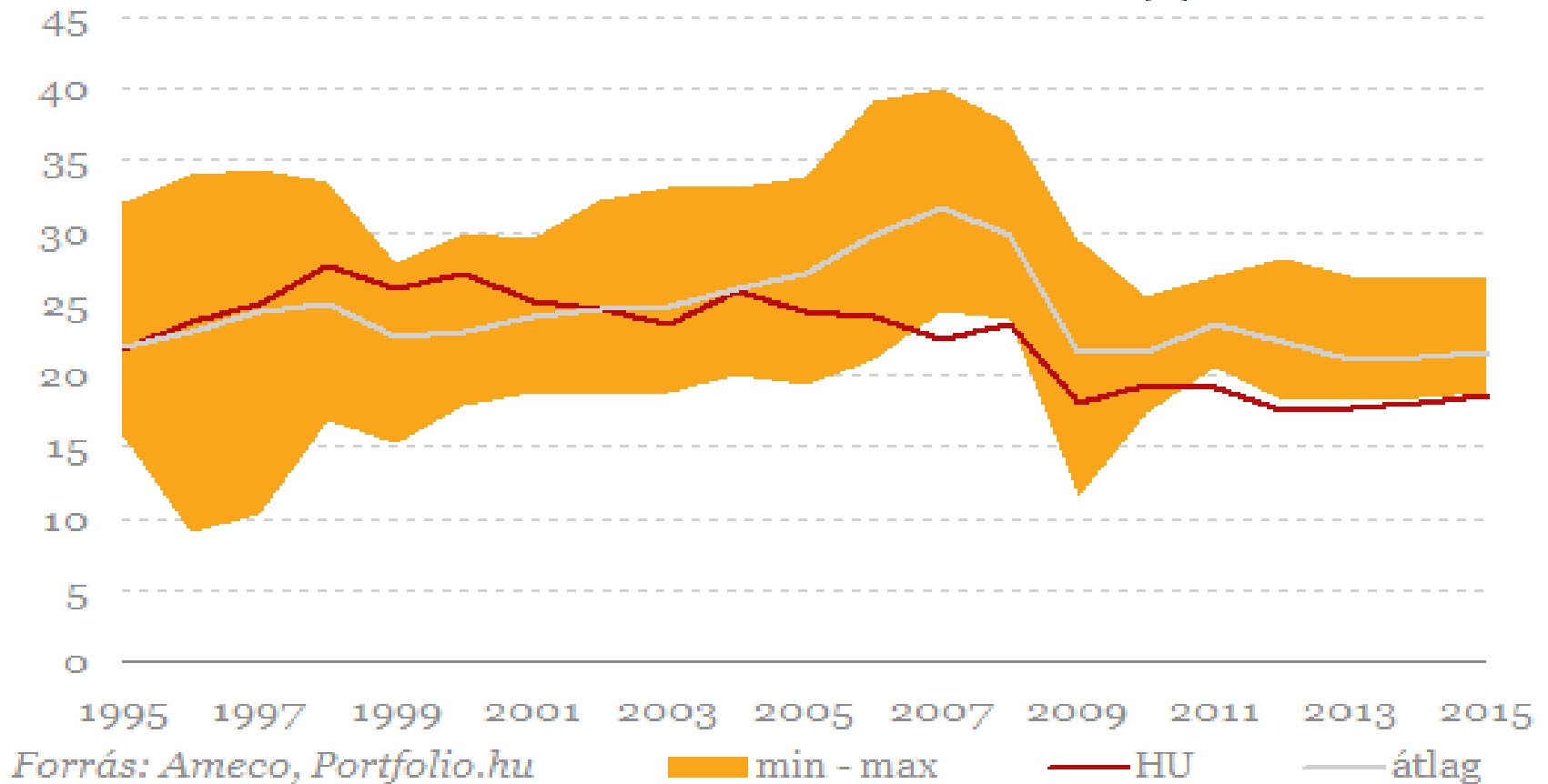
Forrás: KSH, Portfolio

— Bruttó állóeszköz-felhalmozás

— GDP

Szintek és dinamikák II.

A beruházási ráta alakulása KKE-ban (%)

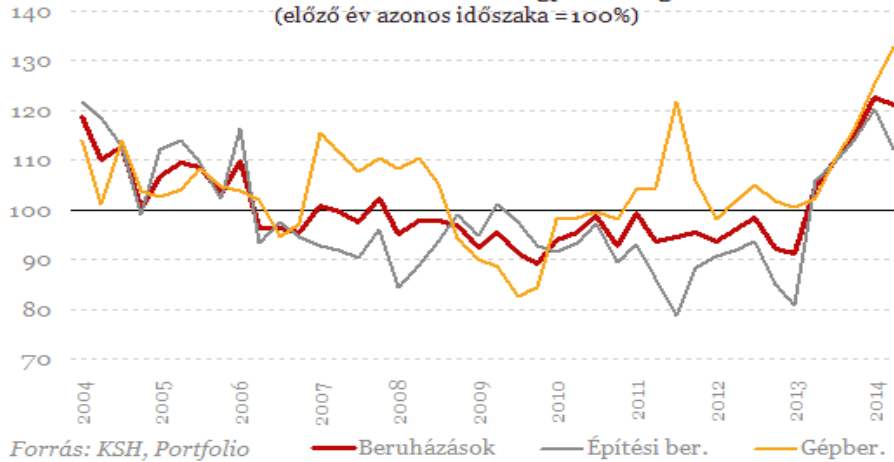

A növekedés néhány sajátos karaktere

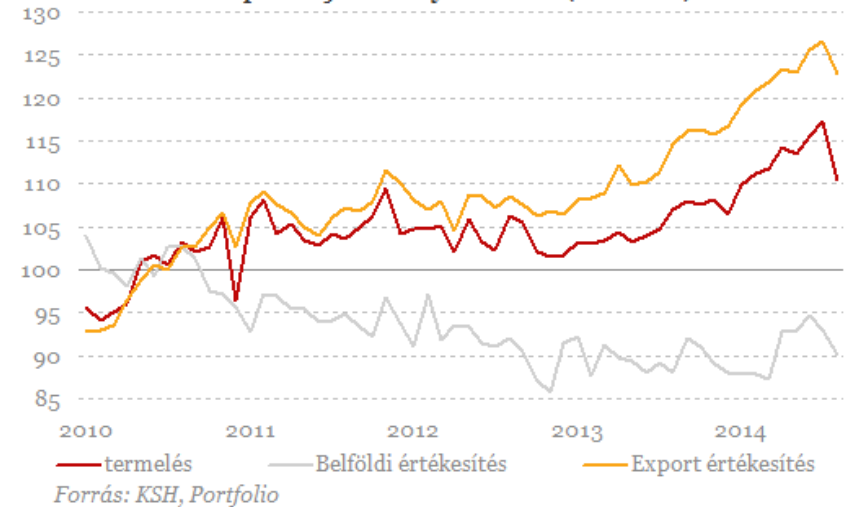
- Nincs szó szigorú értelemben vett fenntarthatatlanságról
- Ugyanakkor a növekedés néhány motorja egészen túlpörgött:
EU-támogatások,
Választásokra időzített beruházások,
Csúcsra járó, korábban elhatározott kapacitásbővítések,
+
Költségvetési élénkítés,
Meglepetés dezinfláció, emelkedő reálbérek,
Mézgazdasági sikerévek

A növekedés néhány sajátos karaktere

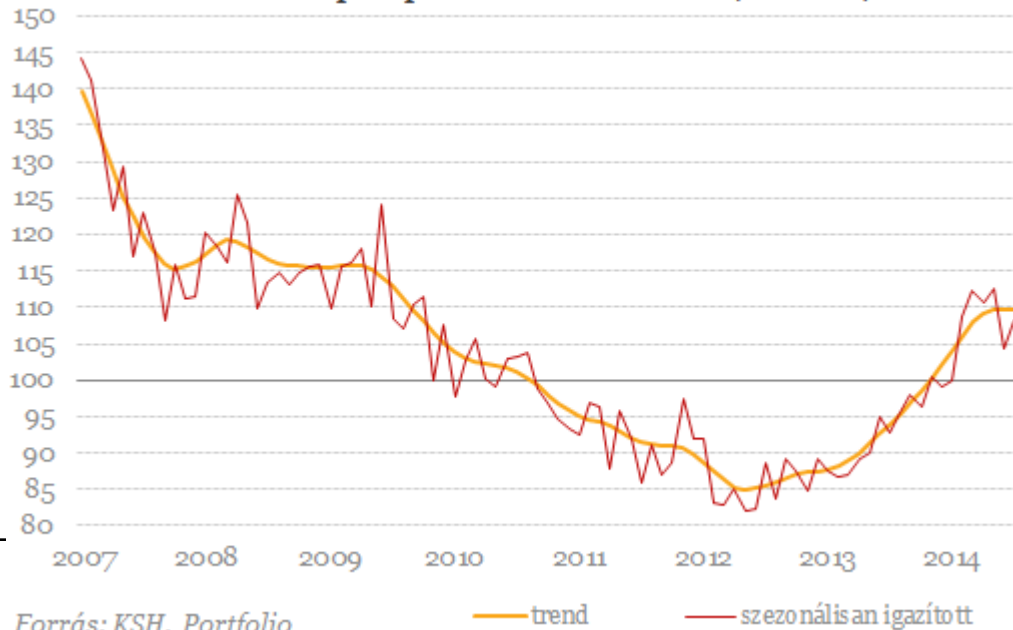
Beruházások alakulása Magyarországon
(előző év azonos időszaka = 100%)

Az ipari teljesítmény alakulása (2010=100)

Az építőipari termelés alakulása (2010=100)

A növekedés néhány sajátos karaktere II.

- Vannak kifejezetten gyengén teljesít (és így a jövőben potenciális húzóerőnek számító) területek.

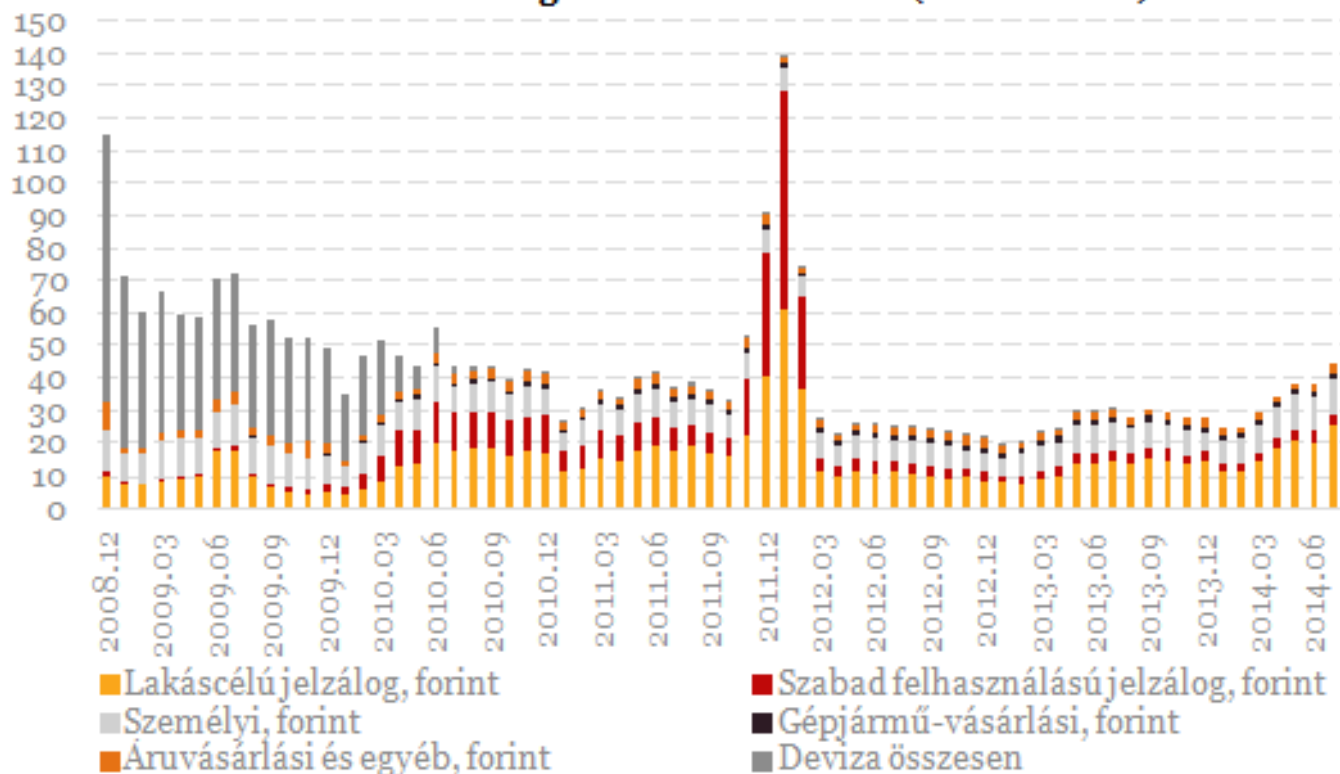
Hitelezés

FDI

Lakáspiac

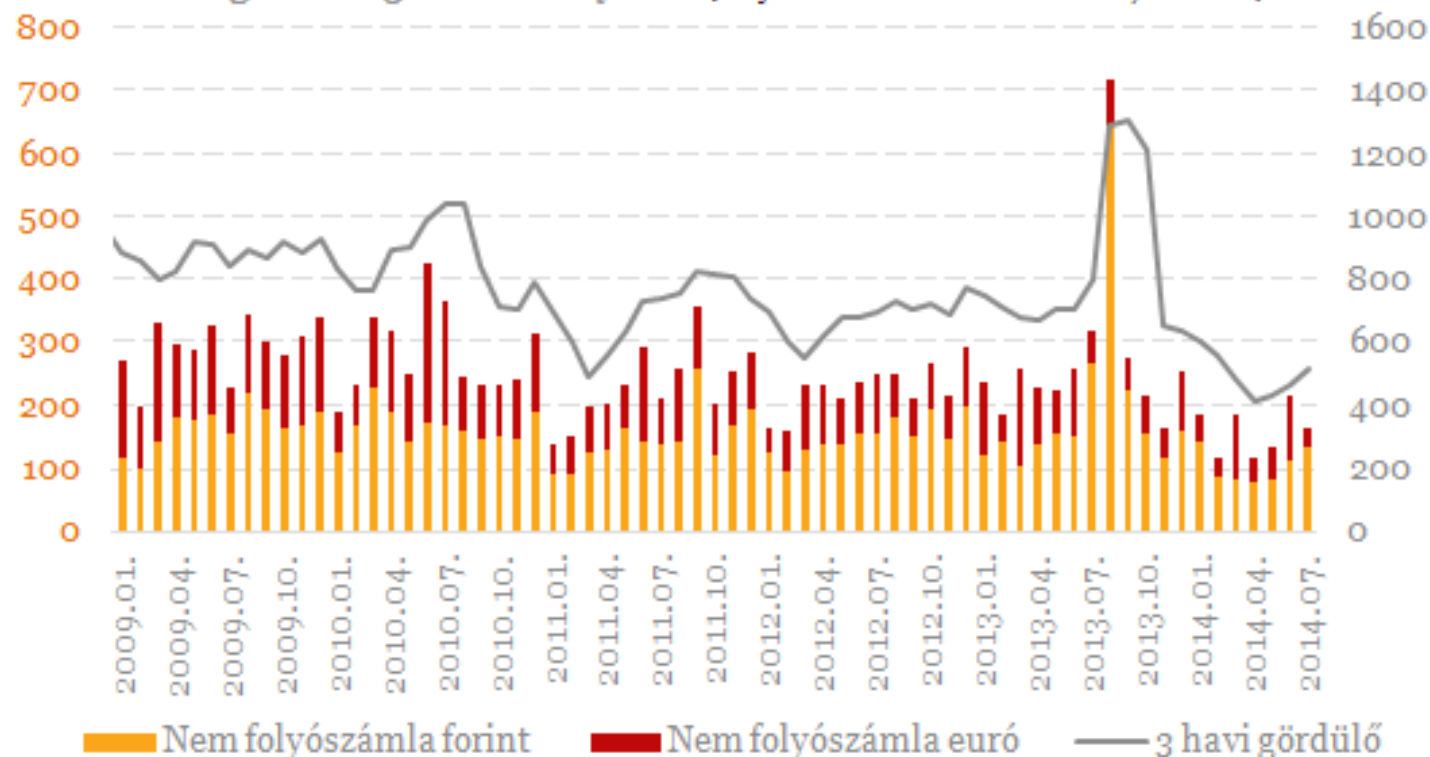
Korábbi feldolgozóipari húzóágazatok (elektronika)

Havi lakossági hitelKIHELYEZÉS (milliárd forint)

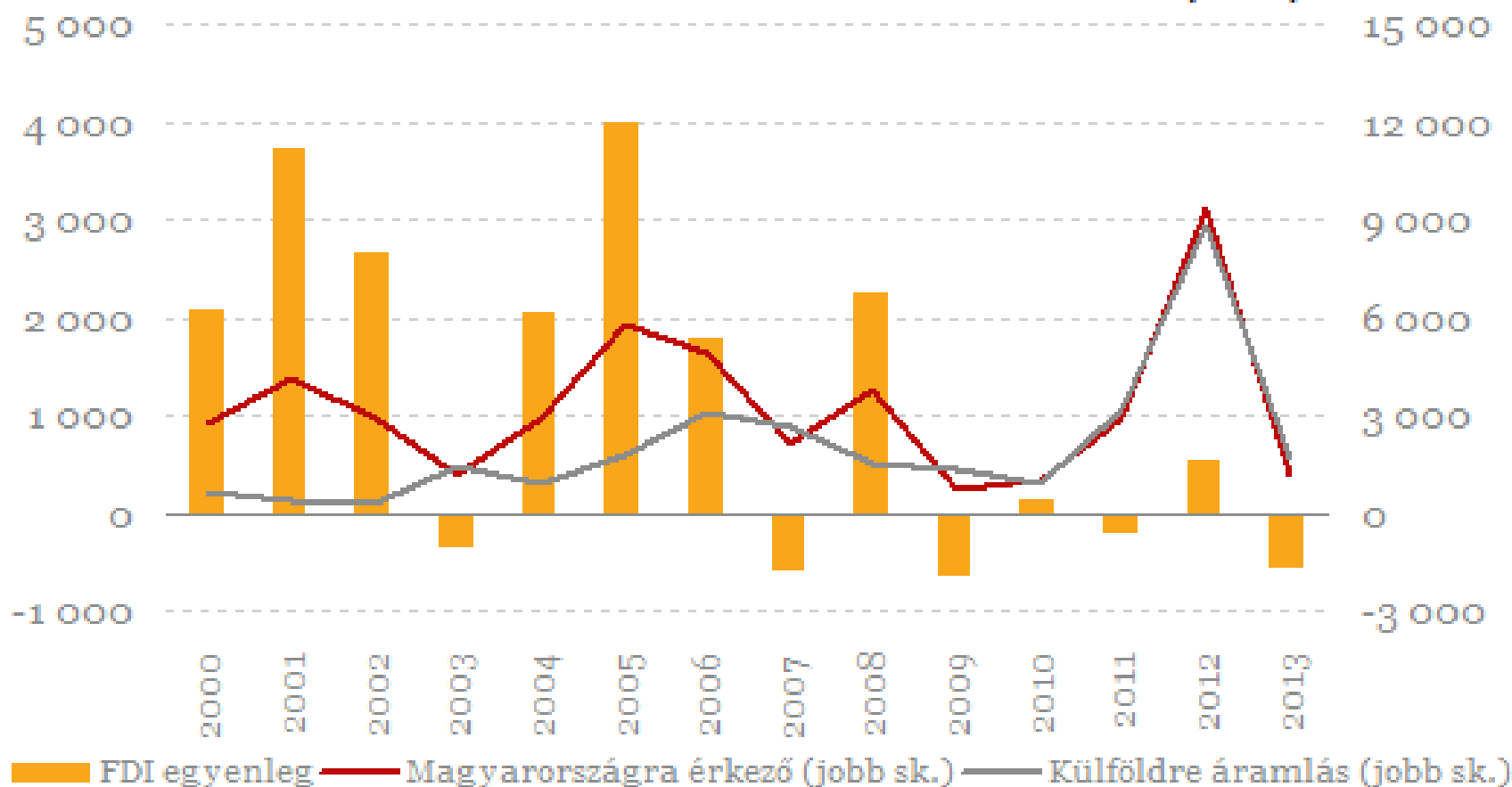
Forrás: MNB, Portfolio

Kihelyezett vállalati forinthitel és euróhitel havi összege és gördülő 3 havi kihelyezés (folyószámlahitelek nélkül, mrd Ft)

Forrás: MNB, Portfolio.hu

A közvetlen működőtőke beáramlás alakulása (III.*)

*Forrás: MNB, Portfolio.hu * banki feltőkésítés nélkül*

Lesz-e lassulás? Mekkora?

- A jövő évi előrejelzések 1,7-2,6% között szóródnak
- Vagyis mindenki lassulást vár, de a mértékekben óriási a különbség
- Egy 2,5% körüli növekedési előrejelzéshez már inkább negatív kockázatok kapcsolódnak
- Ha a „beragadt” területek nem mobilizálódnak, akkor a növekedés jövőre lefeleződhet
- Ha az európai gazdaság nem talál magára, akkor azt előbb utóbb a válságálló feldolgozóiparunk is megérzi
- Ha az új uniós költségvetésre való átállás zökkenéssel valósul meg, érdemi lassulás jöhet

A sikeresség motorjai

Robbanásszer termelékenységjavulás - imitáció

Összetett fejlődési modell – innováció(ra ösztönzés)

Middle income trap

Nagyobb a beragadás esélye:

- ha fejletlen a feldolgozóipar,
- a gazdaság nem diverzifikált,
- a munkaerő piac fejletlen,
- a beruházási ráta alacsony

Egy másik megközelítés szerint a tartós felzárkózás alapja:

- Nyitott, export orientált, a világgazdaságba szervesen integrálódott gazdaság,
- Makro stabilitás, alacsony infláció, fenntartható közkiadások,
- Magas beruházási és megtakarítási hányad,
- A források piaci allokációja, igazodás a világpiaci árakhoz,
- Hiteles, társadalmi befogadásra törekvő, tehetséges kormányzás.

További „sejtéseink” is vannak:

Egyre hangsúlyosabbnak t nnek a humáner forrásba történ beruházás (oktatás, egészségügy)

Er södik az intézményeknek tulajdonított szerep: a stabil jogrend és az egyértelm tulajdonviszonyok mellett az er forrásokhoz szabad hozzáférést biztosító intézmények is fontosnak t nnek.

(Intézményi feltételek:

- hogyan hangolódnak össze a termelési tényez k,
- milyen ösztönz k érik a gazdasági szerepl ket, amelyek hatására megváltoztatják a magatartásukat.)

De hát nem is vagyunk fejletlenek:

A jelek szerint valamennyi fontosabb civilizáció három különálló és jól megkülönböztethető szakaszon megy keresztül:

- a Túlélés,
- a Kíváncsiság és
- a Kifinomultság szakaszain,

melyeket a Hogyan, Miért és a Hol fázisainak is neveznek.

Az első szakaszt például a következő kérdés jellemzi:

Hogyan szerzünk ételt?

A másodikat ez: Miért eszünk?

A harmadikat ez: Hol vacsorázunk ma?

(Douglas Adams)

Köszönöm a figyelmet!